

Valtuutettu Hanna Järvisen ym. aloite siitä, että maakuntakaavan päivitystyön ohjausryhmän Paraisten edustajalle annetaan kuntalaisten/luottamusmiesten evästyksen Paraisten tarpeista

Kaupunginhallitus 19.08.2024 § 196

Valmistelija

Talous- ja hallintopäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Valtuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi kokouksessaan 10.6.2024:

”Maakuntavaltuusto on 10.6.2024 päättänyt maakuntakaavan päivittämisestä. Ohjausryhmässä on kuntien, myös Paraisten edustajia. Ryhmän 2. kokous on syyskuussa 2024.

Ehdotamme, että Paraisten edustajalle ohjausryhmässä annetaan kuntalaisten/luottamusmiesten evästyksen Paraisten tarpeista.”

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuutettu Hanna Järvisen ym. aloitteen siitä, että maakuntakaavan päivitystyön ohjausryhmän Paraisten edustajalle annetaan kuntalaisten/luottamusmiesten evästyksen Paraisten tarpeista, kaupunkikehitysosaston valmisteltavaksi.

Vastuuvalmistelija on kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Kaavoituspäällikkö

Kaupunginhallitus 23.09.2024 § 228
508/00.04.01/2024

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin, puh. 040 488 5888
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Varsinais-Suomen alueella voimassa olevat maakuntakaavat on laadittu seutukuntaakohtaisina kokonaismaakuntaakoivoina sekä näitä täydentävinä tai muuttavina teemakohtaisina vaihemaakuntakaavoivoina. Paraisten aluetta koskevat:

- Turunmaan maakuntakaava (MV 10.12.2010 / YM 20.3.2013 / KHO 31.10.2014)
- Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaakuntakaava (MV 10.6.2013 / YM 9.9.2014 / KHO 29.1.2016)
- Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava (MV 11.6.2018 / THO 1.10.2019 / KHO 6.7.2020)
- Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava (MV 14.6.2021 / THO 31.8.2023 / KHO 12.6.2024 [ei valituslupaa])

Maankäyttö- ja rakennuslain 27 §:n mukaan maakunnan liiton tulee huolehtia tarpeellisesta maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä. Vastuu kaavoitusprosessin hallinnasta ja esimerkiksi siihen kuuluvan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyn järjestämisestä on siten Varsinais-Suomen liitolla.

Maakuntavaltuusto päätti 10.6.2024 käynnistää Varsinais-Suomen maakuntakaavan päivitystyön. Maakuntakaavoitusta ohjaamaan on koottu ohjausryhmä, joka koostuu Varsinais-Suomen maankäyttöjaostosta ja seutukuntaehtaisista kuntaedustajista. Paraisten kaupunkia edustaa kaupungin kaavoituspäällikkö (kh 12.2.2024 § 37). Maakuntakaavoituksen ohjausryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran helmikuussa 2024 Turussa. Ohjausryhmän toinen kokoontuminen on syksyllä 2024 Naantalissa ja kolmas kokoontuminen järjestetään Paraisilla.

Maakuntakaavan laadinta on prosessina varsin pitkä, useita vuosia kestävä.

Maakuntaliitto on esittänyt arvionsa aikataulusta seuraavasti:

Syksyllä 2024:

- jatketaan kaavan taustaselvitysten laadintaa ja käynnistetään tarvittavat lisäselvitykset
- laaditaan yhteistyössä ohjausryhmän kanssa kaavalle tavoitteet ja asetetaan temaattiset painopisteet
- käsitellään ohjausryhmän kanssa yhteistyössä valmistellut tavoitteet kaavalle ja esitellään maakuntakaavapäivityksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Vuosina 2025–2028:

- saatetaan päivitettäviä teemoja koskevat selvitykset valmiiksi
- laaditaan kaavaluonnos kaavalle hyväksytyjen tavoitteiden ja laadittujen selvitysten pohjalta
- järjestetään valmisteluvaiheen (kaavaluonnoksen) vuorovaikutteinen kuuleminen
- laaditaan kaavaehdotus valmisteluvaiheesta saatu palaute huomioiden
- järjestetään kaavaehdotuksen vuorovaikutteinen kuuleminen
- viimeistellään kaavaehdotus hyväksyttäväksi
- huolehditaan kaavan laadintaan liittyvistä yhteistyöverkostojen yhteydenpidosta sekä muista toimenpiteistä
- valmistaudutaan mahdolliseen toisen teeman vaihekaavapäivitykseen.

Kaupunki osallistuu maakuntakaavoitukseen ohjausryhmätyöskentelyn lisäksi antamalla lausuntonsa maakuntakaavaluonnoksesta ja maakuntakaavaehdotuksesta. Myös kuntalaisilla, maanomistajilla, eri toimijoilla ja muilla osallisilla on mahdollisuus osallistua maakuntakaavoitukseen. Maakuntaliitto tarkentaa vuorovaikutusmenettelyn yksityiskohtia kuten aikataulua vuodenvaihteessa valmistuvassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Maakuntakaavan sisältövaatimukset ja kaavassa käsiteltävät teemat on säädetty maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä. Kaavaa laadittaessa on mm. kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin ja myös pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavaa laadittaessa on

selvitettävä, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat.

Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota:

- maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen;
- alueiden käytön ekologiseen kestävyteen;
- ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin;
- vesi- ja maa-ainesvarojen kestävään käyttöön;
- maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin;
- maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen; sekä
- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyteen.

Maakuntakaavassa käsiteltävistä teemoista ja kaavalle asetettavista tavoitteista käytiin alustava keskustelu ensimmäisessä ohjausryhmätapaamisessa. Näkökulmat, joita keskustelussa nostettiin esiin, liittyivät liikennejärjestelmään ja maakunnan kytkeytymiseen alueen ulkopuolelle, väestökehitykseen ja asuntorakentamiseen, energiatuotantoon ja vihreään siirtymään, huoltovarmuuteen sekä matkailun edistämiseen. Ilmastonmuutokseen ja sen hillintään liittyvät kysymykset tulevat myös haastamaan maakuntakaavoitusta ja on todennäköistä, että erityisesti vesien tilaan liittyvät kysymykset nousevat myös maakuntakaavoituksen keskiöön.

Maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnin loppuyhteenvedossa on nimetty tärkeimmiksi päivitettäviksi teemoiksi

- Luonnon monimuotoisuus, viherrakenteen määrän ja laadun aktiivisempi ohjaaminen, kansainväliset sopimukset, EU-säädökset ja niiden kansallinen implementointi
- Ilmastonmuutos, sopeutuminen hillitsemisen ohella
- Energiajärjestelmä ja vihreän siirtymän teknologiat, toimintavarmuus sekä monimuotoistuvan tuotannon ja verkostojen sijainnohjaus ja yhteensovittaminen
- Liikennejärjestelmän monitasoisuus: joukkoliikenteen prioriteettialueet, pyöräily, ilmatilaliikenteen ohjealueet
- Alueelliseen junaliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen vyöhykkeisyys ja potentiaalit
- Palveluverkon aluerakenteelliset periaatteet, painotus kestävän saavutettavuuden ja liikennejärjestelmän näkökulmista
- Kulttuuriperintö, inventointien päivitys ja maakunnan erityispiirre strategisena potentiaalina
- Matkailun edistäminen, matkailun tunnistaminen poikkileikkaavana elinvoimatekijänä kaavan eri teemoissa
- Digitaalisuus, suunnittelumenetelmien ja tiedonhallinnan muutos: mikä on olennaisinta kaavasisältöä, mikä puolestaan suoraan rajapinnoista tulevaa taustatietoa

Paraisten kaupungin näkökulmasta on tärkeää pyrkiä vaikuttamaan maakuntakaavan sisältöön siten, että kaupungille tärkeät seudulliset seikat tulevat huomioon otetuksi. Näitä seikkoja ovat mm. kaupunkiseudun kehittyminen ja eheys, alueiden saavutettavuus, mahdollisuus asua ja työskennellä saaristoalueella, matkailuelinkeino ja virkistysmahdollisuudet mukaan lukien satamaverkosto ja saaristoliikenne, huoltovarmuus, energiaratkaisut sekä Saaristomeren tilaan vaikuttavat seikat.

Paraisten kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu valvoa kaupungin etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa (§ 26 kohta 3). Kaupunginhallitus vastaa myös strategisesta maankäytöstä ja kaavoituksesta (§ 26 kohta 8). Lausunnot maakuntakaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta antaa siten kaupunginhallitus.

Kaavoituspäällikkö osallistuu tämän asiakohdan käsittelyyn ja kuulee kaupunginhallituksen evästyksen asiassa.

Oheismateriaali

Maakuntavaltuuston päätös 10.6.2024:

[Varsinais-Suomen maakuntakaavan päivityksen laatiminen | Varsinais-Suomen liitto \(cloudnc.fi\)](#)

Varsinais-Suomen voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmä:
[VS maakuntakaavayhdistelmä 2023.pdf \(varsinais-suomi.fi\)](#)

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tom Simola, puh. 050 558 2270
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää
1) merkitä aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi ja
2) ehdottaa, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin toimi kokouksessa asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan.

Keskustelun kuluessa Markku Orell ehdotti seuraavaa lisäystä: Kaupunginhallitus päättää velvoittaa kaavoituspäällikön ohjausryhmässä edistämään Kirjalansaareissa sijaitsevien kaupungin omistamien alueiden kaavamuutosta siten, että siltarakentamisen päätyttyä aikaisemmin päätetty varausalue kaavoitetaan asumiselle. Lisäksi Saaristotien vieressä oleva kaupungin omistama alue, jossa nyt on virkistysaluemerkintä, tulee muuttaa asumiskäyttöön varatuksi alueeksi. Nyt läjitysalueena oleva osa alueesta voi jäädä virkistyskäyttöalueeksi rakennettavalle asuinalueelle.

Nämä muutokset kytkeytyvät sekä liikennejärjestelmien kehitykseen että tukevat kaupungin asuntopoliittista strategiaa ja Pohjois-Paraisten palvelurakennetta (kyläkoulujen Kirjala ja Nilsby tulevaisuus).

Orellin ehdotusta ei kannatettu ja se raukesi.

Mona Lehtonen ehdotti Regina Koskisen kannattamana asian palauttamista.

Äänestysmenettely hyväksyttiin siten, että käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät Jaa ja jäsen Mona Lehtosen palautusehdotusta kannattavat äänestävät Ei.

Äänestyksessä annettiin 11 ääntä:

6 Jaa-ääntä

5 Ei-ääntä

Asian käsittelyn jatkaminen voitti äänestyksen.

Kaj-Johan Karlsson ehdotti Markku Orellin kannattamana seuraavaa lisäystä: Kaupunginhallitus pyytää kaavoituspäällikköä ottamaan huomioon ja välittämään eteenpäin toiveet, joista kaupunginhallitus keskusteli liittyen uuteen maakuntakaavaehdotukseen tehtävistä muutoksista, kehittämisehdotuksista ja

täydennyksistä.

Kaupunginhallitus yhtyi Kaj-Johan Karlssonin ehdottamaan lisäykseen yksimielisesti.

Kaupunginhallitus päättää näin ollen

- 1) merkitä aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi
- 2) yhtyä Kaj-Johan Karlssonin ehdottamaan lisäykseen
- 3) ehdottaa, että valtuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Jakelu

Lopullisen päätöksen jälkeen: Aloitteen tekijä, kaavoituspäällikkö
